

6. Резван О. О. Формування професійно-рефлексивної позиції майбутнього фахівця автомобільно-дорожньої галузі: монографія / О. О. Резван. – Харків: Точка, 2014. – 400 с.
7. Семиченко В. А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека. Модульный курс психологии. Модуль «Направленность»: лекции, практ. занятия, задания для самостоятельной работы / В. А. Семиченко. – К.: Милениум, 2004. – 521 с.
8. Терещук Г. В. Індивідуалізація навчання в контексті ідей концепції нової української школи / Г. В. Терещук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія. Педагогіка. – 2017. – Вип. 2. – С. 6–16.
9. Hobfoll Stevan E. Conservation of Resources Theory: its Implication for Stress, Health, and Resilience [Електронний ресурс] / E. Stevan Hobfoll. – Режим доступу: <http://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780195375343.001.0001/oxfordhb-9780195375343-e-007>.
10. McClelland D. C. The achievement motive / D. C. McClelland. – New York: Appleton-Century-Crofts, 1953. – 384 p.
11. Murrey H. A. Explorations in personality / H. A. Murrey. – New York: Oxford University Press, 2007. – 816 p.
12. Skinner E. A. Perceived control, motivation and coping. Sage Publications / E. A. Skinner. – Sage Publications, Inc., 1995. – 338 p.

REFERENCES

1. Hulaj O. Osobly`vosti formuvannya moty`vaciyi navchannya majbutnix budivel`ny`kiv v umovax stupenevoyi osvity` // Naukovi zapy`sky` Ternopil`s`kogo nacional`nogo pedagogichnogo universy`tetu imeni V. Gnatyuka. Seriya: pedagogika, # 1, 2017. – pp. 99-107.
2. Hobfoll, Stevan E. Conservation of Resources Theory: its Implication for Stress, Health, and Resilience. Retrieved from <http://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780195375343.001.0001/oxfordhb-9780195375343-e-007>
3. Kondakov V.M., Nilopets M.N. Ekspermental`ne Doslidzhennya Struktury ta Osobystisnogo kontekstu lokusu kontrolyu // Pedagogichnyj Zhurnal № 1, 1995., - URL: <http://enc.com.ua/velika-psixologichna-enciklopediya/lisi-makr/102691-lokuskontrolyu.html>
4. Maslou A. Samoaktualy`zacy`ya. Prosveshhennij manadzment. Organy`zacy`onnaya teory`ya / F. Maslou; [per. S angl. N. Levky`noj, A Chexa] Py`ter, 2003. – 413 p.
5. McClelland D.C. The achievement motive / D.C. McClelland. - New York: Appleton-Century-Crofts, 1953. – 384 p.
6. Murrey H. A. Explorations in personality / H. A. Murrey. – New York: Oxford University Press, 2007. – 816 p.
7. Ny`ky`forenko V.G. Upravlinnya personalom: navch. posib. / V.G. Ny`ky`forenko. – Odesa: Atlant, 2013. – 275 p.
8. Pedagogika uspixu: pidruchny`k / O.G. Romanovs`ky`j, V.Ye. My`xajlichenko, L.M. Gren`. – Xarkiv: NTU «XPI», 2011. – 368 p.
9. Rezvan O.O. Formuvannya profesijno-refleksy`vnoyi pozy`ciyi majbutn`ogo faxivcy`a avtomobil`no-dorozhn`oyi galuzi. – monografiya: X.: «Tochka», 2014. – 400 p.
10. Semichenko V.A. Problemy motivacii povedeniya i deyatelnosti cheloveka. Modul`nyj kurs psihologii. Modul "Napravlennost": lekciy, prakt. zanyatiya, zadaniya dlya samostoyatel`noj raboty.– K.: Millenium, 2004.– 521 p.
11. Tereshhuk G.V. Indy`vidualizaciya navchannya v konteksti idej koncepciyi novoyi ukrayins`koyi shkoly // Naukovi zapysky Ternopil`s`kogo nacionalnogo pedagogichnogo universy`tetu imeni V. Gnatyuka. Seriya: pedagogika, # 2, 2017. – pp. 6–16.
12. Skinner, E. A. Perceived control, motivation and coping. Sage Publications. NewYork: Sage Publications, Inc. 1995. – 338 p.

Стаття надійшла в редакцію 02.06.2018 р.

УДК 371.214.114:378.124.8+004

DOI 10:25128/2415-3605.18.2.6

ОКСАНА СИНЕКОП

ORCID iD 0000-00016191-6264

oksana.synekop@gmail.com

кандидат педагогічних наук, доцент
Національний технічний університет України

СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО ДІАЛОГУ

Відзначено, що ефективність організації диференційованого навчання майбутніх фахівців галузі інформаційних технологій (ІТ) професійно орієнтованого англomовного спілкування, в тому числі діалогічного мовлення, залежить від практичної його реалізації через систему вправ. У зв'язку з цим розглянуто дослідження науковців щодо розробки системи вправ для диференційованого навчання діалогу. Представлено визначення поняття «система вправ для диференційованого навчання професійно орієнтованого англomовного діалогу». Окреслено функціональні типи діалогів для майбутніх ІТ-фахівців: діалог-розпитування, діалог-обмін думками, діалог-обговорення/дискусія. Виокремлено етапи формування професійно орієнтованої англomовної компетентності в діалогічному мовленні. Укладено систему вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англійського діалогу. У системі вправ визначено підсистему вправ для формування навичок (фонетичних, лексичних і граматичних) професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення і підсистему вправ для розвитку та вдосконалення вмінь професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення (для оволодіння діалогічними єдностями, мінідіалогами, різними функціональними типами діалогу). Окреслено відповідні групи вправ до двох підсистем. Вказано види вправ. Представлено завдання з різними рівнями складності (достатній рівень складності та підвищений рівень складності), що відповідають різним рівням володіння іноземною мовою, а також враховано навчальні стилі студентів.

Ключові слова: диференційоване навчання, майбутні ІТ-фахівці, професійно орієнтоване англomовне спілкування, система вправ, діалогічне мовлення, навчальний стиль, рівні володіння іноземною мовою.

ОКСАНА СИНЕКОП

кандидат педагогических наук, доцент
Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»
г. Киев, проспект Победы, 37

СИСТЕМА УПРАЖНЕНІЙ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ОБУЧЕННЯ БУДУЩИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ АНГЛОЯЗЫЧНОМУ ДІАЛОГУ

Отмечено, что эффективность организации дифференцированного обучения будущих специалистов в области информационных технологий (ИТ) профессионально ориентированного англоязычного общения, в том числе диалогической речи, зависит от практической его реализации через систему упражнений. В связи с этим рассмотрены исследования ученых по разработке системы упражнений для дифференцированного обучения диалога. Представлено определение понятия «система упражнений для дифференцированного обучения профессионально ориентированного англоязычного диалога». Определены функциональные типы диалогов для будущих ИТ-специалистов: диалог-расспрос, диалог-обмен мнениями, диалог-обсуждение/дискуссия. Выделены этапы формирования профессионально ориентированной англоязычной компетентности в диалогической речи. Рассмотрена система упражнений для дифференцированного обучения будущих ИТ-специалистов профессионально ориентированной английской диалогической речи. В системе упражнений определены подсистема упражнений для формирования навыков (фонетических, лексических и грамматических) профессионально ориентированной английской диалогической речи и подсистема упражнений для развития и совершенствования умений профессионально ориентированной английской диалогической речи (для овладения диалогическими единицами, минидиалогами, различными функциональными типами диалога). Определены соответствующие группы упражнений к двум подсистемам. Выделены виды упражнений. Представлены задания с различными уровнями сложности (достаточный уровень сложности и повышенный уровень сложности), которые соответствуют различным уровням владения иностранным языком, а также учтены учебные стили студентов.

Ключевые слова: дифференцированное обучение, будущие ИТ-специалисты, профессионально ориентированное англоязычное общение, система упражнений, диалогическая речь, учебный стиль, уровень владения иностранным языком.

Doctor of Philosophy, assistant professor of Department of English for Engineering
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
Kyiv, 37 Peremoha Avenue

THE SYSTEM OF EXERCISES FOR DIFFERENTIATED TEACHING ENGLISH DIALOGUE FOR SPECIFIC PURPOSES TO THE FUTURE IT-SPECIALISTS

This century is determined as the century of active development and dominance of information technologies (IT). Such a tendency is reflected in the demand for qualified IT-specialists in the world market. Therefore it requires their qualitative training, the part of which is mastering foreign language competence. A promising step to solve the problem is the introduction of differentiated instruction of English for specific purposes, the practical implementation of which is associated with the development of the system of exercises to the future IT-specialists. In this article, we will focus on the development of exercises system for dialogical speech. In this connection, the research of scientists dedicated to the topic of the development of exercises system for the differentiated teaching dialogical speech is considered. The definition of "the system of exercises for differentiated teaching English dialogue for specific purposes" is presented. The functional types of dialogues for the future IT-specialists, such as questioning, exchange of views, discussion, are outlined. The stages of formation of English-language competence in dialogical speech are highlighted. The exercises system for differentiated instruction of English for specific purposes in dialogical speech to the future IT-specialists is described. Within the system of exercises, there has been determined a subsystem of exercises for the formation of dialogical speech sub-skills (phonetic, lexical and grammatical) and a subsystem of exercises for the development and improvement of dialogical speech skills (for mastering dialogical unions, minidiologues, various functional types of dialogue). The appropriate exercise groups are defined in two subsystems. There have also been defined types of exercises. There are reflected tasks of different complexity levels (sufficient level of difficulty and an increased level of difficulty) that correspond to different levels of foreign language proficiency. The preferred student's learning styles are also taken into account. The examples of exercises for different groups of differentiated instruction of English for specific purposes in dialogical speech are presented.

Keywords: *differentiated instruction, future IT-specialists, English for Specific Purposes, exercises system, dialogue, learning style, level of foreign language proficiency.*

XXI століття визначається активним розвитком і домінуванням новітніх інформаційних технологій (ІТ), що призводить до тотальної інформатизації і зміни наших повсякденних реалій. Розробка і впровадження ІТ-інновацій створюють попит на ІТ-фахівців на світовому ринку праці. Зрозуміло, що підготовка таких фахівців у технічних закладах вищої освіти повинна бути якісною і спрямованою як на отримання міждисциплінарних теоретичних і практичних фахових знань, навичок і вмінь, так і на опанування професійно орієнтованою іншомовною компетентністю, що є запорукою успішної реалізації майбутніх фахівців в ІТ-індустрії. У зв'язку з цим до викладачів іноземних мов висувуються вимоги щодо ефективної організації навчального процесу. Перспективним кроком для вирішення проблеми є впровадження диференційованого навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування, реалізація якого пов'язана з розробкою системи вправ, що за своєю сутністю є багатогранною проблемою нашого дослідження, оскільки охоплює усі види мовленнєвої діяльності. Зважаючи на це, сфокусуємо увагу в цій статті на питанні розробки вправ для навчання професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення.

Проблема диференційованого навчання діалогічного мовлення розглядається як складова навчання говоріння чи усіх видів мовленнєвої діяльності. Так, Л. Баечер досліджує диференційовані стратегії для навчання іншомовного спілкування [5, с. 67]; Б. Баумен [6, 17–34], К. Томлісон [8, с. 9–13] дають рекомендації щодо практичної організації диференційованого навчання різнорівневих студентів. Водночас К. Томлісон, К. Брайтон, Х. Гертберг, К. Келеген, Т. Мун, К. Бріміджойн, Л. Коновер, Т. Рейнолдз наголошують на важливості врахування навчального профіля студентів [9, с. 129–131]. Отже, в організації диференційованого навчання науковці беруть до уваги навчальний профіль студентів та рівень володіння іноземною мовою. Незважаючи на різноаспектні наукові розвідки, розробка вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англomовного діалогу з урахуванням навчального стилю та рівнів володіння іноземною мовою є актуальною.

Метою статті є розгляд системи вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англomовного діалогу.

Для її досягнення необхідно окреслити найпоширені функціональні типи діалогів, характерні для фахової діяльності ІТ-фахівців; виокремити етапи формування професійно орієнтованої англomовної компетентності в діалогічному мовленні; описати підсистеми та групи вправ, що входять до системи, а також проілюструвати прикладами.

Відомо, що діалог, будучи формою усного професійно орієнтованого англomовного спілкування, розглядається як процес комунікації між учасниками спілкування зі збалансованою зміною їх ролей «слухач-мовець», що протікає в межах фахових реалій і характеризується певними комунікативними, психологічними і мовними особливостями. З-поміж визначених науковцями функціональних типів діалогів [2, с. 316–317] найпоширенішими для ІТ-фахівців є діалог-розпитування, діалог-обмін думками, діалог-дискусія. Етикетний діалог окремо не розглядається на III–IV курсах бакалаврату, а синтезується у вище сказані типи діалогів. Будь-який тип діалогу може розпочинатись і закінчуватись етикетними репліками: привітання, представлення учасників розмови, завершення розмови, подяка учасникам розмови. Отже, в рамках навчання ІТ-фахівців розглянемо функціональні типи діалогів детальніше.

Професійно орієнтований англomовний діалог-розпитування передбачає запит і отримання інформації, в процесі якого відбувається з'ясування нової інформації, уточнення чи конкретизація вже відомої інформації; розширення світогляду; глибше розуміння певної проблеми чи процесу; узагальнення уявлення про щось чи про когось. Такий діалог може бути як одностороннім, так і двостороннім (розпитування відбувається одним учасником комунікації, а потім іншим). Діалог-розпитування характерний для виробничих ситуацій з'ясування особливостей розробки програмного забезпечення, тестування, організації захисту інформації, купівлі-продажу програмного забезпечення, інтерв'ю з експертами, інтерв'ю з HR-менеджерами у ситуації прийому на роботу, проведення конференцій, семінарів, тренінгів, коли задаються запитання доповідачам, тощо.

Професійно орієнтований діалог-обмін думками передбачає, з одного боку, представлення комунікантом власної точки зору за допомогою певного фактичного матеріалу, а з другого боку, сприйняття думки іншого комуніканта незалежно від того погоджуються чи не погоджуються учасники комунікації один з одним. Думка першого комуніканта може підтримуватись іншим учасником комунікації і навіть розвиватись далі за рахунок уведення додаткової інформації. Ініціативні та реактивні репліки характерні для обох сторін. Діалог-обмін думками використовується у ситуаціях під час обговорення певних виробничих питань, на конференціях, форумах тощо.

Професійно орієнтований діалог-обговорення/дискусія реалізується під час спірної проблеми, коли учасники комунікації займають діаметрально протилежні позиції щодо окремих питань і їхні думки розділяються, що потребує обґрунтованого доведення, потужної аргументації, окреслення можливих шляхів вирішення проблеми. Діалог-обговорення/дискусія є атрибутом різних «круглих столів», конференцій, симпозіумів, форумів, публічних дебатів, виробничих ситуацій, предметом обговорення яких є розробка і впровадження ІТ.

Крім функціональних типів діалогів, важливим для організації диференційованого навчання є питання з'ясування підходів щодо навчання діалогічного мовлення. Так, дослідники виділяють підхід «зверху вниз», в основі якого є слухання діалогу-зразка та створення власного діалогу за аналогією, і підхід «знизу вверх», орієнтований на опанування елементів діалогу, а потім створення власного діалогу [2, с. 318]. Обидва підходи мають право на існування і викладач може варіювати ними, проте більш ефективним серед наведених підходів є «знизу вверх», оскільки має перевагу поєднання засвоєних елементів з вільним використанням лексико-граматичного матеріалу за темою та оперування діалогічними едностями в межах вивчення певного типу діалогу.

Суттєвим є визначення етапів навчання діалогічного мовлення. Дотримуючись точки зору науковців [2, с. 318–319], визначаємо три етапи формування навичок і розвитку вмінь професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення. Перший з них орієнтований на формування навичок і вмінь професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення. В рамках професійно орієнтованої тематики студенти вдосконалюють фонетичні і граматичні

навички, набувають відповідної лексики, а також оволодівають діалогічними єдностями, що слугують підґрунтям для другого етапу – опанування мінідіалогами. Третій етап спрямований на навчання генерування різних функціональних типів діалогів.

Беручи до уваги етапи навчання діалогічного мовлення, сфокусуємо увагу на розробці системи вправ для диференційованого навчання професійно орієнтованого діалогічного мовлення, під якою розуміємо сукупність необхідних типів і видів вправ, послідовно організованих, укладених з урахуванням дидактичних й методичних закономірностей [1, с. 84–85] формування англомовних навичок і вмінь професійно орієнтованого діалогічного мовлення та специфіки диференційованого навчання.

У межах нашого дослідження система вправ для диференційованого навчання професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення має свою специфіку та орієнтована на врахування рівня володіння іноземною мовою, навчального стилю студентів, стратегій та варіювання прийомів диференціації [3, с. 611]. Екстраполюючи наукові розвідки на наше дослідження [2, с. 319–320], визначаємо у системі дві підсистеми і відповідні групи вправ, а саме:

I підсистема: вправи для формування навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення: 1 група: вправи для вдосконалення фонетичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення; 2 група: вправи для формування лексичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення; 3 група: вправи для вдосконалення граматичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення;

II підсистема: вправи для розвитку і вдосконалення вмінь професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення: 1 група – вправи для оволодіння діалогічними єдностями, 2 група – вправи для оволодіння мінідіалогами, 3 група – вправи для оволодіння різними функціональними типами діалогу.

Проаналізуємо підсистеми з групами вправ та розглянемо приклади вправ на матеріалі тематики IV курсу («Job-hunting. Job Interview.»).

Метою першої підсистеми є формування мовленнєвих навичок професійно орієнтованого англомовного діалогу. До першої підсистеми входять рецептивно-репродуктивні, умовно-комунікативні і некомунікативні вправи. Група вправ для вдосконалення фонетичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення включає вправи: на імітацію на рівні речень, мінітекстів; на завершення речень; на аналіз аудіо/відеоматеріалу. Група вправ для формування лексичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення спрямована на збагачення лексичного запасу студентів термінами галузі IT, фразеологічними виразами та охоплює такі види вправ: вправи з кількома варіантами відповідей, вправи на переклад, пояснення значень слова, перефразування, заповнення пропусків, словоутворення, заміну в реченнях підкреслених слів синонімом, розширення, трансформацію. До групи вправ для формування граматичних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення входять: вправи з кількома варіантами відповідей, на трансформацію, заповнення пропусків, пояснення граматичних конструкцій, утворення питань різних типів.

Вправи, що входять до зазначеної підсистеми, пропонують варіанти завдань з двома рівнями складності (завдання А має достатній рівень складності, В – підвищений рівень складності), що корелюють з різними рівнями володіння іноземною мовою (B1, B2). Крім того, пропонуються завдання А.&В. для студентів з будь-яким рівнем. Як зазначалось вище, специфікою нашого дослідження є диференціація за навчальними стилями. Зауважимо, що завданням на опрацювання лексики віддають перевагу синтетики, а виконання завдань на граматику віддають пріоритет аналітики [7, с. 6]. Водночас О. Л. Сиротюк наголошує, що візуали і кінестетики сприймають інформацію цілісно, як синтетики, а аудіали сприймають інформацію дискретно, тобто як аналітики [4, с. 114].

Проілюструємо приклади зазначеної підсистеми.

Приклад 1.

Мета: вдосконалення слухових і інтонаційних навичок професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення.

Тип вправи: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, повністю керована з частковою автономією, вмотивована, парна, усна, письмова, одномовна, аудиторна.

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

Форма контролю: взаємоконтроль, контроль з боку викладача.
Інструкція: *Work in pairs. You are going to the job interview. On the Internet you have found some lessons to prepare for this interview.*

Listen to the dialogue https://www.youtube.com/watch?v=_6AvYC5v3vc&t=23s

Practise saying the sentences below imitating the speaker.

A: So, tell me a little bit about yourself.

B: Well, my name is *Joy Brown*. I'm *27 years old*, and I'm single.

A: How would you describe your personality?

B: I'm hard working, *eager to learn*. I enjoy working *with other people* and I love challenges.

Complete the sentences from the dialogue. Imitate the speaker.

A: Please tell me about _____.

B: *I graduated from* _____.

A: Why did _____?

B: Well, ever since I've been young, _____. So, when I entered university, *I thought that* _____.

A: Have you ever studied _____?

B: Yes, I've studied on my own and *I took an evening course* _____.

Which sentences above are used to:

Ask for character traits? Give some personal information?

Ask about education? Talk about reasons of choosing the certain field of knowledge?

A.&B. Then make up your own dialogues changing information in italics.

The dialogues are borrowed from

https://www.youtube.com/watch?v=_6AvYC5v3vc&t=23s

У вправі диференціюються завдання за рівнем володіння іноземної мови, зокрема, у першому випадку студентам необхідно послухати й імітувати, а в другому – послухати, завершити речення та імітувати діалог. Далі дати відповіді і згенерувати власний діалог частково змінюючи інформацію. Отже, умови виконання різні, а контроль однаковий.

Приклад 2.

Мета: вдосконалення граматичних навичок формулювання питань.

Тип вправи: рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, повністю керована з частковою автономією, вмотивована, індивідуальна, письмова, одномовна, позааудиторна.

Форма контролю: взаємоконтроль, контроль з боку викладача.

Інструкція: *An interview is a two-side process. Traditionally, an interviewer or employer ask questions that require an interviewee a) to inform about him/herself, his/her ambitions, his/her personality and interests; b) to demonstrate he/she has researched the job and information about the company; c) to indicate he/she has the skills and experience necessary for the position. The interviewee asks questions that need the interviewer d) to tell about training opportunities, promotion, the issues the company faces. So, you have to be able to ask questions appropriately.*

As a participator of the interview make up questions.

Make up questions putting the verbs in the correct form if necessary. Then match questions (1-7) with letters (a-d).

	programme / what / in / languages / you? (use the Present Perfect)	
	opportunities / about / you / me / training / tell / you / could / the / offer?	
	graduate / what / you / from / university? (use the Past Simple)	
	you / what / position / attract / the / to? (use the Past Simple)	
	certifications / are / what / your / technical?	
	worked / me / could / recent / you / about / you / tell / the / most / project / on?	
	responsibilities / what / your / were?	
	greatest / what / strengths / are / your?	

Ask about:

weaknesses;

work in a team;

possibility for promotion;

giving explanation of the SDLC and Agile methodology;

working under pressure;
experience with developing corner cases;
the company.

Then match the questions (1–7) with letters (a–d).

У вправі пропонуються диференційовані завдання. У першому завданні з достатнім рівнем складності необхідно упорядкувати слова у питаннях, а у другому з підвищеним рівнем складності – скласти питання за заданими ключовими позиціями. Потім співвіднести питання з видами питань для інтерв'юера та кандидата на робоче місце. Отже, завдання диференціюється за рівнем складності, має різні умови виконання та однакові форми контролю.

Друга підсистема вправ для розвитку і вдосконалення вмій професійно орієнтованого діалогічного мовлення має за мету навчання створення професійно орієнтованого діалогу і містить умовно-комунікативні, комунікативні, рецептивно-продуктивні вправи. У підсистему входять вправи на утворення діалогічних єдностей, мікродіалогів та діалогів різних функціональних типів, активізацію мовного і мовленнєвого матеріалу у фахових ситуаціях, аналіз аутентичних аудіо/візуальних матеріалів. Переважно використовуються такі види вправ, як вправи на обговорення різноманітних виробничих питань, досліджуваної проблематики, розпитування про певну специфіку виробничої діяльності, висловлювання за і проти, уточнення інформації, генерування ідей та обмін досвідом під час мозкового штурму, бесіди, ділової гри, дискусії, інтерв'ю; вправи на аудіювання/читання автентичних текстів. Вправи зазначеної підсистеми диференціюються за рівнями володіння іноземною мовою та/чи навчальних стилів студентів; реалізуються в парах і групах.

Приклад 3.

Мета: оволодіння діалогічними єдностями.

Тип вправи: рецептивно-продуктивна, комунікативна, частково керована з напівавтономією, мінімально керована з умовно-повною автономією, вмотивована, індивідуальна, усна, одномовна, аудиторна.

Форма контролю: взаємоконтроль, контроль з боку викладача.

Інструкція: *It is known that interviewers expect the IT-candidates to be able to explain their past and current work experience at job-interview.*

Complete the sentences.

For the last _____ years I have been working for _____ as a _____. In that position, I was responsible for _____, _____. I was also assigned to _____, _____ and _____. During my tenure, I completed various professional development training courses and seminars organized by the company such as _____. It gave me an opportunity to _____. I'm a person who _____ so at this moment I'm looking for an opportunity to apply my _____ and my _____ skills at a software company like this one.

Choose the appropriate position in the IT-field and inform an interviewer about your experience.

The sentences are borrowed from <https://www.quora.com/How-do-I-explain-my-work-experiences-in-an-interview>

У прикладі завдання диференціюються за рівнем складності. В обох завданнях пропонується згенерувати понадфразову діалогічну єдність. У завданні А пропонується опора у вигляді фрагменту тексту з пропусками, тоді як у завданні В вона відсутня. Отже, викладач використовує такий прийом: диференційована складність завдання – диференційовані умови виконання завдання – однакові форми контролю.

Приклад 4.

Мета: оволодіння умінням продукувати діалог-інтерв'ю.

Тип вправи: рецептивно-продуктивна, комунікативна, частково керована з напівавтономією, мінімально керована з умовно-повною автономією, вмотивована, парна і групова, усна, одномовна, аудиторна.

Форма контролю: взаємоконтроль, контроль з боку викладача.

Інструкція: *You are going to work for Google Company as a tester / software developer / information security engineer (choose the acceptable position). You are invited to an interview by HR manager.*

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

For Students with Analytical Way of Thinking

Work in pairs. Student A: as an interviewer you have to ask the questions. Student B: as an interviewee you have to answer the questions. Student A & B: create the criteria for evaluation. Ask questions and evaluate the candidate. In groups of two role play a job interview using the algorithm.

A: Greet Student B.
B: Greet Student A.
A: Ask about the experience of the candidate.
B: Give specific information about your experience.
A: Ask about technical skills of the candidate.
B: Give information about your knowledge in the IT field.
A: Ask about soft skills of the candidate.
B: Inform about flexibility, teamworking skills, creativity, communication skills.
A: Offer to ask questions.
B: Ask about the training opportunities.
A: Inform about possibility to train in our country and abroad.
A: Thank the interviewer. Promise the interviewer to contact and inform about the decision.
B: Thank the interviewee for taking the time to interview the candidate.

You are invited to a panel interview. Each group imagines that they are members of Google Company who have to select somebody for the vacant post of Cyber Security Engineer / Tester / Web designer from the three applications that have been submitted. Decide on their criteria for selection. Then ask questions and discuss the three applicants and rank them according to their suitability. Make up your own algorithm and role play a dialogue.

For Students with Synthetical Way of Thinking

Work in pairs. Student A: you are an interviewer. Student B: you are an interviewee. Student A & B: you have to make up a list of criteria for evaluation the candidate. Synthesize the suggested information with your own and role play the dialogue.

What can you tell me about yourself?

What can you tell me about your background education?

What relevant experience do you have?

Why are you interested in this job?

Why did you leave your last job?

What do you know about our company?

Why did you choose this career?

You are invited to a panel interview. Each group imagines that they are members of Google Company who have to select somebody for the vacant post of Cyber Security Engineer / Tester / Web designer from the three applications that have been submitted. Decide on their criteria for selection. Then ask questions and discuss the three applicants and rank them according to their suitability. Role play a dialogue.

Some questions are borrowed from <http://www.careerprofiles.info/interview-questions.html>

У даному прикладі завдання диференціюються як за рівнем складності, так і за навчальним стилем. В обох завданнях пропонується створити діалог. У завданні А пропонується опора у вигляді алгоритму до складання діалогу для аналітиків та список питань для синтетиків. У завданні В опора не пропонується. Отже, викладач використовує такий прийом: диференційована складність завдання та диференціація навчальних стилів – диференційовані умови виконання завдання – диференційовані форми контролю (у завданні А – інтерв'ю між двома учасниками комунікації, у завданні В – інтерв'ю між декількома учасниками комунікації).

Зважаючи на зазначене вище, підсумуємо, що ефективний розвиток умінь професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення майбутніх ІТ-фахівців ґрунтується на реалізації системи вправ для диференційованого навчання з урахуванням рівня володіння іноземною мовою і навчальних стилів студентів.

Перспективою дослідження є розробка вправ для диференційованого навчання професійно орієнтованого англійського монологічного мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дацків О. П. Методика формування вмінь говоріння у майбутніх учителів англійської мови засобами драматизації: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. П. Дацків. – К., 2011. – 321 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класич., пед. і лінгвіст. ун-тів; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Синеккоп О. С. Використання прийомів у диференційованому навчанні майбутніх фахівців з інформаційних технологій професійно орієнтованого англомовного спілкування у немовних вищих навчальних закладах. / О. С. Синеккоп // Матеріали наук.-практ. конф. «Україна і світ: діалог мов та культур», (Київ, 11–13 квіт. 2018 р.) – К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. – С. 610–611.
4. Сиротюк А. Л. Психологические основы обучения школьников: учебное пособие / А. Л. Сиротюк. – М.: ТЦ Сфера, 2007. – 224 с.
5. Baecher L. Differentiated Instruction for English Language Learners: Strategies for the Secondary English Teacher / L. Baecher // Wisconsin English Journal. – 2011. Vol. 53, № 2. – P. 64-73. – Режим доступу: <https://www.rcsdk12.org/cms/lib/NY01001156/Centricity/Domain/9141/differentiating%20instruction%20for%20ells.pdf>
6. Bowman B. Teaching English as a Foreign Language to Large, Multilevel Classes / B. Bowman. Center for Applied Linguistics, Washington D.C., 1992. 230 p.
7. Oxford R. L. Language learning styles and strategies: an overview / R. L. Oxford. – Oxford: GALA, 2003. 25 p. – Режим доступу: <http://web.ntpu.edu.tw/~language/workshop/read2.pdf>
8. Tomlison C. A. The differentiated classroom. Responding to the needs of all learners / C. A. Tomlison. 2-nd Ed. Alexandria, VA USA, 1999. 140 p.
9. Tomlinson C. A. Differentiating Instruction in Response to Student Readiness, Interest, and Learning Profile in Academically Diverse Classrooms: A Review of Literature. / C. A. Tomlinson, C. Brighton, H. Hertberg, C. M. Callahan, T. R. Moon, K. Brimijoin, L. A. Conover, T. Reynolds // Journal for the Education of the Gifted. 2003. 27(2–3), P. 119–145. – Режим доступу: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ787917.pdf>

REFERENCES

1. Daczkiw O. P. Metody`ka formuvannya vmin` govornynna u majbutnix uchy`teliv anglijs`koyi movy` zasobamy` dramaty`zacyi. Dys. na zdobuttja nauk. stupenya kand. ped. nauk: spets.13.00.02 [Methodology of speaking skills formation to the future teachers of English by means of dramatization]. Kyiv, 2011. – 321 s.
2. Metodyka navchannia inozemnykh mov i kul`tur: teoriia i praktyka, za zahal`n. red. S. Yu. Nikolaievoi. [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice]. Kyiv: Lenvit, 2013. – 590 p.
3. Synekko O. S. Vy`kory`stannya pry`jomiv u dy`ferencijovanomu navchanni majbutnix faxivciv z informacijny`x tehnologij profesijnjo oriyentovanogo anglomovnogo spilkuvannja u nemovny`x vy`shhy`x navchal`ny`x zakladax [Techniques in differentiated instruction of English for specific purposes to the future IT-professionals in the non-language higher education institutions]. Materialy` nauk.-prakt. konf. «Ukrayina i svit: dialog mov ta kul`tur» [Proc. «Ukraine and the world: a dialogue of languages and cultures»]. Ky`yiv, 2018, pp. 610–611. (In Ukrainian).
4. Sirotyuk A. L. Psihofiziologicheskie osnovy obuchenija shkol`nikov [Psychophysiological bases of students at school], Moscow, TC Sfera Publ., 2007. –224 p.
5. Baecher L. Differentiated Instruction for English Language Learners: Strategies for the Secondary English Teacher / L. Baecher // Wisconsin English Journal. – 2011. Vol. 53, № 2. – P. 64–73. – Retrieved from: <https://www.rcsdk12.org/cms/lib/NY01001156/Centricity/Domain/9141/differentiating%20instruction%20for%20ells.pdf>
6. Bowman B. Teaching English as a Foreign Language to Large, Multilevel Classes. / B. Bowman, Center for Applied Linguistics, Washington D.C., 1992. – 230 p.
7. Oxford R. L. Language learning styles and strategies: an overview / R. L. Oxford. – Oxford: GALA, 2003. – 25 p. – Retrieved from: <http://web.ntpu.edu.tw/~language/workshop/read2.pdf>
8. Tomlison C. A. The differentiated classroom. Responding to the needs of all learners. / C. A. Tomlison. 2-nd Ed. Alexandria, VA USA, 1999. – 140 p.
9. Tomlinson C. A. Differentiating Instruction in Response to Student Readiness, Interest, and Learning Profile in Academically Diverse Classrooms: A Review of Literature. / C. A. Tomlinson, C. Brighton, H. Hertberg, C. M. Callahan, T. R. Moon, K. Brimijoin, L. A. Conover, T. Reynolds // Journal for the Education of the Gifted. 2003. 27(2–3), P. 119–145. – Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ787917.pdf>

Стаття надійшла в редакцію 01.06.2018 р